

AGNĖ JUŠKEVIČIŪTĖ-VILIENĖ

Uniwersytet Wileński

RYSZARD BALICKI

ORCID: 0000-0002-9192-908X

Uniwersytet Wrocławski

RADA SĄDOWNICTWA REPUBLIKI LITEWSKIEJ

Abstrakt: Artykuł analizuje pozycję polityczną, skład, organizację i kompetencje Rady Sądownictwa w Republice Litewskiej. Jest to organ konstytucyjny, który strzeże niezależności instytucji odpowiedzialnej za wybór i awans sędziów. Celem tego tekstu jest przedstawienie zasad funkcjonowania instytucji i ewolucji włączenia jej do systemu prawnego Republiki Litewskiej.

Słowa kluczowe: Rada Sądownictwa, władza sądownicza, sędzia, władza, konstytucja

WSTĘP

Wymiar sprawiedliwości w Republice Litewskiej tworzą niezależne sądy oraz bezstronni i niezawisli sędziowie, którzy wydają orzeczenia wyłącznie na podstawie prawa i z uwzględnieniem okoliczności sprawy. Tak rozumiana zasada niezawisłości pozwala sądom samodzielnie decydować o własnej działalności i organizować pracę. Pełnia i niezawisłość władzy sądowniczej uwarunkowana jest jej samorządnością. Samodzielność organizacyjna i samorząd sądowy są ważnymi gwarancjami rzeczywistej niezawisłości władzy sądowniczej¹. Zgodnie z obowiązującą Ustawą Republiki Litewskiej o sądach² (art. 114) na system samorządu sądowniczego składają się:

— Zgromadzenie Ogólne Sędziów — najwyższy organ samorządu sądowniczego,

— Rada Sądownictwa — organ wykonawczy samorządu sądowniczego, stanowiący gwarancję niezawisłości sądów i sędziów,

¹ Orzeczenie Sądu Konstytucyjnego Republiki Litewskiej z 16 stycznia 2007 roku.

² Ustawa o sądach (Teismų įstatymas) z 31 maja 1994 roku, No. I-480, wielokrotnie zmieniana (dalej: ustawa o sądach).

— Sędziowski Sąd Honorowy — organ samorządu sędziowskiego rozpatrujący sprawy dyscyplinarne oraz wnioski sędziów w sprawie obrony honoru sędziowskiego,

— zgromadzenie sędziów sądu³.

Należy również podkreślić, że sędziowie mogą samodzielnie łączyć się w stowarzyszenia lub inne organizacje o charakterze apolitycznym, które będą mogły reprezentować ich interesy. Jednak tych

związków nie należy traktować jako elementu samorządu władzy sędziowskiej — przynajmniej z tego względu, że w żadnym stopniu nie odpowiadają określonej w ustawie definicji samorządu sędziowskiego, przypisującej samorządowi realną moc swobodnego i samodzielnego, na własną odpowiedzialność, rozstrzygnięcia kwestii działalności sądów⁴.

W art. 112 ust. 5 Konstytucji Republiki Litewskiej *explicite* określono, że w kwestii mianowania, awansowania, przeniesienia lub zwolnienia sędziów Prezydentowi kraju doradza przewidziany ustawowo szczególny organ sędziowski. Z analizy norm konstytucyjnych i ukształtowanego zwyczaju wynika, że tym organem jest Rada Sądownictwa, która zgodnie z konstytucją stoi na straży niezawisłości sądów i sędziów⁵.

1. GENEZA I POZYCJA USTROJOWA

W Konstytucji Litwy obowiązującej od 25 listopada 1992 roku *expressis verbis* określono, że w kwestiach mianowania, awansowania, przeniesienia lub zwolnienia sędziów Prezydentowi kraju doradza przewidziany ustawowo szczególny organ sędziowski (art. 112 ust. 5). W przyjętej 31 maja 1994 roku ustawie o sądach kompetencje i skład Rady Sądownictwa zdefiniowano w rozdziale VII zatytułowanym *Rada Sądownictwa i zgromadzenie ogólne sędziów*. W ustawie zaledwie jednym

³ Natomiast rolą Krajowej Administracji Sądowej jest zapewnienie możliwości wykonywania zadań przez sądy; zob. T. Berkmanas *et al.*, *The System of the Lithuanian Judiciary*, [w:] T. Krikmae *et al.*, *The Law of the Baltic States*, Cham 2017, s. 373.

⁴ E. Kūris, *Lietuvos teisinės institucijos*, Vilnius 2011, s. 226.

⁵ W litewskiej literaturze przedmiotu kwestie samorządu sędziowskiego, w tym statusu Rady Sądownictwa, nie były dotąd szerzej omawiane. Temat samorządu sądów i sędziów w swoich pracach podejmowali tacy naukowcy i praktycy, jak: Vytatutas Sinkevičius (V. Sinkevičius, *Teisėjo atleidimas iš pareigų: konstitucinės doktrinos teoriniai ir praktiniai aspektai*, „Jurisprudencija” 120, 2010, nr 2, s. 93–119), Valentinas Mikelėnas (V. Mikelėnas, *Kokių teismų reikia Lietuvai?*, „Justitia” 3, 2006, nr 61, s. 2–9), Haroldas Šinkūnas (H. Šinkūnas, *Ar specialieji teisėjai turėtų būti sudaroma vien tik iš teisėjų?*, [w:] *Nepriklausomas Lietuvos teisė: praeitis, dabartis ir ateitis*, H. Šinkūnas *et al.*, Vilnius 2012, s. 201–211) czy Virgilijus Valančius (V. Valančius, *Teismo ir teisėjų nepriklausomumo, savarankiškumo ir savivaldos realizavimo problemos*, „Jurisprudencija” 17, 2000, nr 9, s. 5466). Największe znaczenie w tym zakresie ma jednak orzecznictwo Sądu Konstytucyjnego Republiki Litewskiej, którego podstawowe tezy zostaną omówione w niniejszym artykule.

zdaniem określono kompetencje Rady Sądownictwa, stwierdzając, że „w kwestiach mianowania, awansowania, przeniesienia lub zwolnienia sędziów Prezydentowi kraju doradza Rada Sądownictwa”. Rada składała się wówczas z zaledwie dziewięciu członków: prezesa oraz przewodniczących wydziałów Sądu Najwyższego, prezesa Sądu Apelacyjnego oraz pięciu sędziów wybranych przez zgromadzenie ogólne na pięcioletnią kadencję.

Dla realizacji postanowienia Sądu Konstytucyjnego Litwy⁶ 23 maja 2006 roku przyjęto ustawę o nowelizacji ustawy o sądach, dokonując zasadniczej reformy w zakresie tworzenia i kompetencji Rady Sądownictwa.

W aktualnym stanie prawnym tryb tworzenia Rady Sądownictwa, jej skład i kompetencje zostały znacznie szerzej uregulowane w rozdziale XIII ustawy Samorząd sądowniczy, w podrozdziale trzecim Rada Sądownictwa (art. 119–121). Należy podkreślić, że wcześniej Sąd Konstytucyjny Litwy sformułował dość obszerną doktrynę, dokonując wykładni statusu i przeznaczenia Rady Sądownictwa w litewskim systemie prawnym, na przykład w postanowieniach z 21 grudnia 1999 roku i 9 maja 2006 roku. W postanowieniach tych stwierdzano, że Rada Sądownictwa powinna być organem kolegialnym i nie może nie zostać utworzona, gdyż jest to konstytucyjny organ państwa. W opinii Sądu Konstytucyjnego organu tego nie można traktować jako tworu działającego na zasadach społecznych. Ustawodawca konieczność regulacji działalności Rady Sądownictwa jako organu samorządu sędziowskiego wynika — jak podkreśla się w orzecznictwie konstytucyjnym — z konstytucyjnego prawa każdej osoby do sprawiedliwego sądu. Ustawodawca jest więc obowiązany określić tryb powoływania Rady Sądownictwa oraz zasady realizacji przez nią uprawnień i możliwości organizacji pracy, tak aby zrealizowana była odpowiedzialność tego szczególnego organu sędziowskiego za podejmowane decyzje⁷.

Analiza orzecznictwa Sądu Konstytucyjnego pozwala więc stwierdzić, że Radzie Sądownictwa powierzono potrójną rolę w procesie kształtowania władzy sądowniczej: po pierwsze, ma zapewnić, aby władza sądownicza opierała się na zasadach zawodowych, nie zaś politycznych, po drugie, ma zapewnić, aby także przy kształtowaniu władzy sądowniczej zachowane zostały zasady podziału władz, po trzecie, ma być gwarantem niezawisłości sędziów i sądów.

2. SKŁAD I ORGANIZACJA

Zgodnie z doktryną Sądu Konstytucyjnego Litwy Rada Sądownictwa ma uprawnienia do doradzania Prezydentowi kraju w kwestiach awansu sędziów (jak również mianowania, przeniesienia lub zwolnienia ze stanowiska) oraz oceny ich

⁶ Orzeczenie Sądu Konstytucyjnego Republiki Litewskiej z 21 grudnia 1999 roku.

⁷ Orzeczenie Sądu Konstytucyjnego Republiki Litewskiej z 9 maja 2006 roku.

kwalifikacji, dlatego powinna składać się z sędziów⁸. Status konstytucyjny tego szczególnego organu sędziowskiego zakłada, że wobec jego członków mogą i powinny mieć zastosowanie wysokie wymagania: członkami Rady mogą być wyłącznie sędziowie o wysokich kwalifikacjach, posiadający wystarczająco bogate doświadczenie zawodowe, jak również cieszący się autorytetem w środowisku sędziowskim. Zgodnie z przyjętymi zasadami członkami Rady Sądownictwa powinni też być sędziowie sądów powszechnych i szczególnych, reprezentujący różne szczeble wymiaru sprawiedliwości.

Tak rygorystyczne stanowisko ograniczające skład Rady wyłącznie do sędziów niekiedy budzi wątpliwości. Część krytyków podnosi, że nie tylko sędziowie, lecz także prawnicy innych specjalności, mogliby w sposób fachowy ocenić kwalifikacje kandydatów na sędziów. Virgilijus Valančius podkreślał więc celowość wchodzenia w skład Rady nie tylko sędziów, lecz także przedstawicieli innych organów, na przykład ministra sprawiedliwości, Prezydenta czy też sejmowego Komitetu Prawa i Praworządności, Budżetu i Finansów⁹. Natomiast Haroldas Šinkūnas zauważył, że Sąd Konstytucyjny, uniemożliwiając wejście w skład Rady Sądownictwa osobom innych niż sędziowie (na przykład przedstawicielom środowiska akademickiego, naukowcom, byłym sędziom itp.), ograniczył jej możliwości skutecznego działania¹⁰. Podnoszone argumenty wydają się zasadne i znajdują oparcie także w dokumentach międzynarodowych. Z opinii nr 10 (2007) Rady Konsultacyjnej Sędziów Europejskich (CCJE) wynika, że Rada utworzona nie tylko z sędziów, ale też ze znanych prawników praktyków czy też profesorów uniwersyteckich, czyli rada o charakterze mieszanym, cechuje się dodatkowymi zaletami. Pozwala bowiem lepiej reprezentować zróżnicowane poglądy społeczne, uniknąć wyrachowania i obrony własnych interesów¹¹.

Zgodnie z art. 119 Ustawy o sądach Rada Sądownictwa składa się obecnie z dwudziestu trzech członków¹², w tym:

— członków wchodzących z urzędu — prezesa Sądu Najwyższego, prezesa Sądu Apelacyjnego oraz prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego,

— sędziów wybranych przez Zgromadzenie Ogólne Sędziów: po trzech z Sądu Najwyższego, Sądu Apelacyjnego i Naczelnego Sądu Administracyjnego, po jednym z każdego sądu okręgowego, jednego reprezentującego wszystkie okręgowe

⁸ Orzeczenie Sądu Konstytucyjnego Republiki Litewskiej z 9 maja 2006 roku.

⁹ V. Valančius, *op. cit.*, s. 5466. Takie rozwiązanie funkcjonowało do 2006 roku.

¹⁰ H. Šinkūnas, *op. cit.*, s. 205–208.

¹¹ Rada Doradcza Europejskich Sądów, opinia nr 10 (2007) „O służbie Rady sądowej dla społeczeństwa” http://old.teismai.lt/dokumentai/naudinga_informacija/CCJE/CCJE_N10.pdf (dostęp: 22.10.2019).

¹² Należy wspomnieć, że w 2018 roku prezydent D. Grybauskaitė przedstawił projekt nowelizacji ustawy o sądach, proponując zmniejszenie liczby członków Rady Sądowniczej z dwudziestu trzech do siedemnastu. Więcej na ten temat [//www.vz.lt/verslo-aplinka/2018/04/11/prezident-pazere-pasiulymu-pakoreguoti-teismu-sistemas-darba#ixzz5SxTmCGfC](http://www.vz.lt/verslo-aplinka/2018/04/11/prezident-pazere-pasiulymu-pakoreguoti-teismu-sistemas-darba#ixzz5SxTmCGfC) (dostęp: 22.10.2019).

sądy administracyjne i po jednym ze wszystkich sądów rejonowych działających na obszarze każdego sądu okręgowego.

Kandydatury sędziów na Zgromadzeniu Ogólnym zgłaszają przedstawiciele poszczególnych sądów. Organy władzy ustawodawczej i wykonawczej nie uczestniczą w procesie wskazywania i powoływania członków Rady Sądownictwa¹³.

Członkiem Rady Sądownictwa nie może być sędzia o mniejszym niż pięcioletni stażu pracy lub wobec którego zastosowano karę dyscyplinarną. Kadencja Rady Sądownictwa trwa cztery lata. Przewodniczącego, zastępcę przewodniczącego i sekretarza Rady Sądownictwa na okres dwóch lat wybiera spośród swoich członków sama Rada w tajnym głosowaniu.

Członkostwo w Radzie wygasa w przypadku:

1. wygaśnięcia mandatu sędziowskiego,
2. upływu kadencji, na którą sędzia został wybrany,
3. rezygnacji,
4. orzeczenia Sędziowskiego Sądu Honorowego o wymierzeniu sędziemu kary dyscyplinarnej (z wyłączeniem prezesów Sądu Najwyższego, Sądu Apelacyjnego i Naczelnego Sądu Administracyjnego, którzy *ex officio* są członkami Rady Sądownictwa),
5. odwołania sędziego ze stanowiska członka Rady Sądownictwa (również z wyłączeniem obejmującym prezesów Sądu Najwyższego, Sądu Apelacyjnego i Naczelnego Sądu Administracyjnego, którzy *ex officio* są członkami Rady Sądownictwa).

Członek Rady Sądownictwa może zostać odwołany przez Zgromadzenie Ogólne Sędziów. Zgromadzenie musi przyjąć umotywowaną decyzję, w której stwierdzi, że sędzia powierzone mu funkcje pełni niewłaściwie¹⁴.

3. UPRAWNIENIA I KOMPETENCJE RADY

Podstawową funkcją Rady Sądownictwa jest opiniowanie wniosków Prezydenta w kwestiach mianowania, awansowania, przeniesienia i zwolnienia sędziów ze stanowiska. Uprawnienie Prezydenta Republiki w zakresie powoływania sędziów ujęto w art. 112 Konstytucji: powołuje on sędziów sądu rejonowego, okręgowego oraz sądów administracyjnych, natomiast sędziów Sądu Apelacyjnego powołuje za zgodą Sejmu. Sędziów zaś Sądu Najwyższego powołuje Sejm na wniosek Prezydenta¹⁵.

¹³ Zob. K. Szwed, *Litwa*, [w:] *Rady Sądownictwa w Unii Europejskiej. Przegląd rozwiązań*, red. A. Poglódek, Warszawa 2019, s. 246.

¹⁴ Artykuł 119 Ustawy Republiki Litewskiej o sądach.

¹⁵ Zob. *Konstytucja Litwy*, przeł. H. Wisner, Warszawa 2000.

Prezydent w każdym przypadku zasięga opinii (konstytucja używa w tym zakresie terminu „rady”). Występując o opinie, może określić imperatywny termin, do którego Rada ma zająć swoje stanowisko. Bez zasięgnięcia opinii Prezydent nie może podjąć decyzji w sprawie mianowania, awansowania, przeniesienia lub zwolnienia sędziego ze stanowiska.

Sąd Konstytucyjny w swym postanowieniu z 9 maja 2006 roku wskazał, że Prezydent nie jest związany pozytywnym stanowiskiem Rady. Oznacza to, że Prezydent (*inter alia*, jeżeli wychodzą na jaw określone okoliczności, istotne dla mianowania lub przeniesienia) może konkretnej osoby nie mianować na stanowisko sędziego, nie awansować lub nie przenieść sędziego. W takich przypadkach jest jednak możliwe, że Prezydent w przyszłości zwróci się raz jeszcze w sprawie mianowania na stanowisko, awansowania lub przeniesienia tej samej osoby.

Jeśli Rada zajmie stanowisko negatywne wobec wniosku Prezydenta w przedmiocie mianowania, awansowania lub przeniesienia sędziego, wówczas Prezydent nie może osoby, której wniosek dotyczył, mianować na stanowisko sędziego, awansować lub przenieść.

Prezydent musi również wystąpić o opinię Rady, jeżeli zamierza zwolnić sędziego ze stanowiska. W przypadku uzyskania opinii pozytywnej Prezydent powinien takiego sędziego zwolnić z zajmowanego stanowiska¹⁶.

Wynikająca z Konstytucji niemożność zwolnienia przez Prezydenta sędziego ze stanowiska bez opinii (rady) Rady Sądownictwa jest bardzo ważnym gwarantem niezależności sądów i niezawisłości sędziów przed ingerencją podmiotów zewnętrznych (władz i organów państwowych, posłów na Sejm i innych urzędników, partii i organizacji politycznych oraz społecznych czy innych osób) w działalność sędziego lub sądu¹⁷.

Opinia Rady Sądownictwa jest zatem niezbędną do mianowania, awansowania lub zwolnienia ze stanowiska dowolnego sędziego sądu powszechnego lub szczególnego, a także prezesa takiego sądu. Jednak zgodnie z Konstytucją Rada Sądownictwa nie ma uprawnień do opiniowania procedur obejmujących zwolnienie sędziego w przypadkach, gdy dotyczy to sędziego pełniącego funkcje sędziego Sądu Konstytucyjnego oraz w przypadkach zwolnienia ze stanowiska sędziego litewskiego, który (przy tworzeniu Rządu lub zmianie jego składu) zostaje członkiem Rządu (premierem lub ministrem)¹⁸.

Rada Sądownictwa poza omówioną funkcją wyrażania opinii Prezydentowi w sprawie mianowania, awansowania, przeniesienia i zwolnienia ze stanowiska sędziów pełni też inne funkcje określone w ustawie o sądach. Rada na wniosek Prezydenta wydaje opinie w sprawie określenia lub zmiany liczby sędziów w sądach, powołuje komisję egzaminacyjną dla kandydatów na sędziów, wybiera i mianuje

¹⁶ D. Beinoravičius *et. al.*, *Lietuvos konstitucinė teisė*, Vilnius 2017, s. 577.

¹⁷ Orzeczenie Sądu Konstytucyjnego Republiki Litewskiej z 9 maja 2006 roku.

¹⁸ *Ibidem*.

członków Komisji do spraw Etyki i Dyscypliny Sędziowskiej, wybiera członków Sędziowskiego Sądu Honorowego¹⁹.

Rada Sądownictwa może powoływać stałe lub tymczasowe komisje. W obecnej kadencji funkcjonują komisje: budżetu i inwestycji, ewaluacji projektów aktów prawnych, szkolenia i relacji międzynarodowych, administracji sądowej, komunikacji, technologii informacyjnej oraz skrutacyjna²⁰.

4. PRAKTYKA USTROJOWA

Kwestie funkcjonowania Rady Sądownictwa wielokrotnie były przedmiotem orzeczeń Sądu Konstytucyjnego. Szczególną uwagę należy zwrócić na postanowienia z 21 grudnia 1999 i 9 maja 2006 roku.

W postanowieniu z 21 grudnia 1999 roku Sąd Konstytucyjny, rozpatrując normy ustawy o sądach określające uprawnienia ministra sprawiedliwości do mianowania zastępców prezesów i przewodniczących wydziałów poszczególnych sądów, stwierdził, że przepisy te stwarzają przesłanki do ingerencji ministra — funkcjonariusza władzy wykonawczej — w działalność sądów. Przyznanie ministrowi sprawiedliwości kompetencji w zakresie umożliwiającym mu organizowanie wewnętrznej działalności sądu Sąd Konstytucyjny ocenił jako naruszenie samodzielności władzy sądowniczej i sprzeczne z Konstytucją.

Jednocześnie Sąd Konstytucyjny stwierdził, że zaskarżone przepisy ustawy o sądach, w których określono uprawnienia ministra sprawiedliwości mianowania członków komisji egzaminacyjnej dla kandydatów na sędziów oraz przewodniczącego tej komisji, jak również przepisy, w których określono uprawnienia ministra sprawiedliwości przy tworzeniu Rady Sądownictwa, są zgodne z ustawą zasadniczą Litwy²¹.

W postanowieniu z 9 maja 2006 roku Sąd Konstytucyjny analizował wniosek grupy posłów na Sejm o stwierdzenie, czy postanowienia ustawy o sądach określające prawo prezesa Sądu Najwyższego proponowania Prezydentowi kandydatów na sędziów Sądu Najwyższego oraz doradzenia Prezydentowi w sprawie mianowania lub dymisji przewodniczącego wydziału Sądu Najwyższego nie ograniczają kompetencji Rady Sądownictwa w zakresie uczestniczenia w procedurach awansowych sędziów. W tym samym postępowaniu Sąd rozpatrywał także, czy zgodnie z Konstytucją są normy ustawy o sądach, pozwalające Prezydentowi nie zasięgać opinii Rady Sądownictwa w przedmiocie przedłużenia mandatu sędziemu, który osiągnął 65 lat (do ukończenia 70 roku życia).

¹⁹ Artykuł 120 Ustawy Republiki Litewskiej o sądach.

²⁰ Zob. K. Szwed, *op. cit.*, s. 247.

²¹ Orzeczenie Sądu Konstytucyjnego Republiki Litewskiej z 21 grudnia 1999 roku.

W odniesieniu do pierwszej kwestii Sąd Konstytucyjny stwierdził, że normy te w zakresie, w jakim wpływają na ograniczenie kompetencji Rady Sądownictwa, są niezgodne z Konstytucją. W swym orzeczeniu Sąd Konstytucyjny wskazał, że w razie braku opinii organu szczególnego, przewidzianego w Konstytucji, czyli Rady Sądownictwa, Prezydent nie może podjąć decyzji w sprawie mianowania, awansowania, przeniesienia lub zwolnienia sędziego ze stanowiska.

W drugiej kwestii Sąd Konstytucyjny stwierdził, że określona w Konstytucji zasada niezawisłości sędziów zakłada jedynie taką przewidzianą ustawowo regulację długości mandatu sędziowskiego, przy której mianując sędziego, wiadomo, jaka jest długość jego mandatu. Okres ten nie może zależeć od przyszłych, opartych na swobodnym uznaniu, decyzji organów państwowych, które go mianowały. Regulacja prawna, w której organ władzy wykonawczej otrzymałby możliwość przedłużenia mandatu sędziowskiego po jego wygaśnięciu, mogłaby bowiem przekształcić się w próbę bezpośredniego lub pośredniego wpływania na sędziego, tak aby on, mając na celu przedłużenie swojego mandatu, wydawał określone orzeczenia w rozpoznawanych przez siebie sprawach. Sąd Konstytucyjny stwierdził więc, że regulacja prawna, w której przewidziano możliwość przedłużenia mandatu sędziowskiego po jego wygaśnięciu, z wyłączeniem wyjątków przewidzianych w Konstytucji, jest niezgodna z konstytucyjną zasadą niezawisłości sędziów i sądów oraz zasadą państwa prawa.

Sąd Konstytucyjny podkreślił również, że co do zasady Konstytucja nie stoi na przeszkodzie przyjęcia określonej ustawowo regulacji prawnej, umożliwiającej, aby sędzia po wygaśnięciu jego mandatu lub osiągnięciu określonego przepisami prawa wieku emerytalnego pełnił swoją funkcję przez określony czas do zakończenia rozpoznawania spraw uprzednio mu przydzielonych. Taka regulacja prawna według Sądu Konstytucyjnego byłaby uzasadniona interesem obywateli do rozpatrzenia sprawy w rozsądnym terminie.

W każdym takim przypadku możliwość przedłużenia mandatu sędziowskiego powinna wynikać z odpowiedniego aktu prawnego — dekretu Prezydenta lub (w razie przedłużenia mandatu sędziego Sądu Najwyższego) postanowienia Sejmu. Niezbędne jest również zasięgnięcie opinii Rady Sądownictwa²².

ZAKOŃCZENIE

Litewska Rada Sądownictwa jest ważnym organem samorządu sędziowskiego stojącym na straży niezawisłości i niezależności sędziów i sądów. W czasie swojego funkcjonowania — co warto podkreślić — jej kompetencje zostały doprecyzowane w drodze orzecznictwa Sądu Konstytucyjnego. Jej działalność jest pozytywną

²² Orzeczenie Sądu Konstytucyjnego Republiki Litewskiej z 9 maja 2006 roku.

nie oceniana zarówno przez zawodowych prawników, jak i zwykłych obywateli. Znalazła swoje istotne miejsce w systemie konstytucyjnych organów Republiki.

JUDICIAL COUNCIL OF THE REPUBLIC OF LITHUANIA

Summary

The article analyses the political position, composition, organisation and competence of the Judicial Council in the Republic of Lithuania. It is a constitutional body guarding the independence of the institution responsible for the selection and promotion of judges. The purpose of this text is to present the principles of the institution's functioning and evolution of its inclusion in the legal system of the Republic of Lithuania.

Keywords: Judicial Council, judicial power, judge, authority, constitution

BIBLIOGRAFIA

- Beinoravičius D. *et al.*, *Lietuvos konstitucinė teisė*, Vilnius 2017.
- Berkmanas T. *et al.*, *The System of the Lithuanian Judiciary*, [w:] T. Kerikmae *et al.*, *The Law of the Baltic States*, Cham 2017.
- Konstytucja Litwy*, przeł. H. Wisner, Warszawa 2000.
- Kūris E., *Lietuvos teisinės institucijos*, Vilnius 2011.
- Mikelėnas V., *Kokių teismų reikia Lietuvai?*, „Justitia” 3, 2006, nr 61.
- Sinkevičius V., *Teisėjo atleidimas iš pareigų: konstitucinės doktrinos teoriniai ir praktiniai aspektai*, „Jurisprudencija” 120, 2010, nr 2.
- Šinkūnas H., *Ar speciali teisėjų institucija turėtų būti sudaroma vien tik iš teisėjų?*, [w:] *Nepriklausomos Lietuvos teisė: praeitis, dabartis ir ateitis*, H. Šinkūnas *et al.*, Vilnius 2012.
- Szwed K., *Litwa*, [w:] *Rady Sądownictwa w Unii Europejskiej. Przegląd rozwiązań*, red. A. Połódek, Warszawa 2019.
- Valančius V., *Teismo ir teisėjų nepriklausomumo, savarankiškumo ir savivaldos realizavimo problemos*, „Jurisprudencija” 17, 2000, nr 9.